

udati. Vlekli so ga v sobo in kmalo nato priletijo še drugi trije v vojaški obleki in vsi začnejo omariti preiskovati. V pol uri je župnik bil oropan za 3400 K. Župnik je moral stati poleg omare in namišljeni žandarm je držal revolver proti župniku. Kuharica in družina pa se ni smela ganiti. Druga dva roparja sta jih stražila s polenami in ročicami. Za roparji ni duha ni sluha.

Opozorjamo čitatelje se enkrat na članke „Osebna dohodnina“ Citajte jih, shranite si jih, da se boste vedeli avnati pri tej važni davčni zadevi! — Marsikateri krajevar vam bo ostal v žepu, ako se ravnate po danih navodilih.

V Gornji Radgoni je bila v nedeljo, 8. febr. slovesna otvoritev nove društvene dvorane našega katoliškega izobraževalnega društva. Poslanec dr. Hohnjec je imel v cerkvi dnevno primerno pridigo, popoldne pa v društveni dvorani ob zelo obilni udeležbi ljudi, zlasti mladine, govor o ljudski izobrazbi in o veličastnem namenu, ki mu mora služiti vsako pravo izobraževalno delo. Izobraževalno društvo gornjeradgonsko bo v novi dvorani s pomnoženimi močmi delovalo za napredek ljudske izobrazbe v naših obmejnih krajih.

Državna menjalnica na glavnem kolodvoru v Mariboru in v Špilju. Tekom prihodnjih dni bo ustanovila naša finančna uprava državno menjalnico na glavnem kolodvoru v Mariboru in v Špilju. Z veseljem prinašamo to vest, ker bo z novo državno menjalnico ustrezno potnikom, ki so dokaj težko pogrešali menjalnice na kolodvorih, osobito ob meji. Mariborske banke uradujejo samo predpoldan, potnik toraj sploh ni mogel zamenjati svojega denarja, ako se je pripeljal s popoldanskim vlakom, a tudi predpoldan je delala izmenjava večkrat težkoče. Državna menjalnica na kolodvoru bo pa postregla potnikom takoj in ob vsakem času. Z upeljavo državnih menjalnic v Mariboru in Špilju bo ustrezno potnikom, ki potujejo v inozemstvo in ne smejo nesti iz naše države v gotovini več nego 100 jugoslov. kron.

Tisočkronski bankovci s ponarejenim kolkom in žigom. Ob meji je v prometu mnogo tisočkronskih bankovcev s ponarejenim kolkom. Kolki niso perforirani in imajo veliko bolj temno barvo kakor pravilni koleki. Skoro vsi ti bankovci so čez kolek žigosani s žigom: „Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru“, ki seveda ne eksistira in je tedaj tudi ponarejen. Da so koleki ponarejeni, se da spoznati na prvi pogled, ker so isti izpeljani v zelo temno-modri barvi.

Za Kmetško Zvezo so darovali gostje na gostiji veleposestnika in trgovca Ivana Jastrobnik in njegove neveste Antonije Potočnik 227 K. Pristrčna hvala!

Na gostiji Kaučič-Rihtarič pri Kapeli se je nabralo za sklad SKZ 61 K. Zivijo!

Na gostiji Erhartič Venta v Osluševcih se je nabralo za dobrodelne namene 170 K. Od tega zneska dobi K. Z. 120 K, potem Dijaška kuhinja v Mariboru 25 K in Dijaška kuhinja v Ptuj 25 K. Pristrčna hvala! Novoporočenemu paru dal Bog mnogo sreče!

Na gostiji Lešničar-Praprotnik v Pušencih pri Ormožu so zložili gostje v dobrodelne namene 70 K; na gostiji Škrinjar Zadravec na Hardeku v isti namen 90 K; na gostiji Kralj-Praprotnik v Pavlovcih pri Ormožu pa K 171. Denar se je izročil pos. in županu g. Franc Hanželiču na Hardeku, ki ga pošlje na pristojno mesto. Gostom darovalcem prav pristrčna hvala, novoporočenim parom pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova.

St. H. pod Turjakom. Na gostiji vrle mladenke Franciške Sedovnik se je nabralo za dijaško kuhinjo v Mariboru znesek 40 K.

Ukradena je bila dne 21. januarja t. l. krava posestnici Zumer Katarini iz Cirkovec pri Pragerskem. Kdo kaj ve o tej predrzni tatvini, dobi 1000 K nagrade.

Najlepše knjige za sv. poštničas: 1. „Marija, Zalostna mati.“ Spisal dr. Josip Hohnjec, profesor v Mariboru. Ta knjiga je primerena za vsakogar, zlasti za krščanske mladenke in matere, da jo citajo in premišlujejo vsak dan, posebno pa ob petkih v postu. Mirno lahko trdimo, da je enako dobrih knjig, kakor ta, le malo med ljudmi. Dobi se pa v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, in stane s poštnino vred 7 K. Krščanske mladenke in krščanske matere, sežite po tej izborni knjigi! — 2. „Na Kalvarijo.“ Spisal Fr. Segula. Založila tiskarna sv. Cirila v Mariboru. Stane s poštnino vred 7 K. Ta knjiga obsega 30 krasnih križevih potov za razne razmere človeškega življenja. V njej najde tolažbo: mož, žena, mladenič in mladenka, zato jo vsem stancvom najtopljeje priporočamo; naroči se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

Ljutomer. Izobraževalni in telovadni tečaj, ki se je vršil v Ljutomeru od 7. do 10. t. m. je uspel sijajno. Telovadbo sta vodila zvezni telovadni učitelj brat Kermauner in brat Tratnik iz Maribora. Udeležencev je bilo 40. Zastopani so bili skoro vsi odseki Ljutomerskega okrožja. Z javnim nastopom v telovadnici in z družabnim večerom pri pred. gospodu dekanu smo zaključili tečaj.

Ljutomer. Dne 10. t. m. se je vršil tukaj občni zbor Ljutomerskega okrožja. Izvolil se je za okrožnega predsednika brat Drago Novak, za načelnika brat Miroslav Dijak.

Sv. Jurij ob juž. žel. Martin Soler je nabral za našega Orla precejšno svoto denarja. Bodi njemu kakor tudi vsem blagim darovalcem na tem mestu izrečena pristrčna zahvala.

Razgled po svetu.

Angleška vojska. Proračun za angleško vojskovo znaša 100 milijonov funtov. Angleška vojska bo štela 300.000 mož.

Clemenceau v Egiptu. Clemenceau je dospel v Aleksandrijo in nadaljuje od tod svoje potovanje v Kairo. Clemenceauja sprejemajo povsod v Egiptu z velikim navdušenjem.

Sneženi meteži v Ameriki. V Zedinjenih državah so bili zadnje dni veliki sneženi meteži. Položaj v New-Yorku je zelo opasen. Promet je popolnoma ustavljen. Luka je zamrznila in ovira plovbo. Škoda cenijo na 25 milijonov frankov dnevno. Dosedanja škoda znaša 175 milijonov frankov.

Svet zveze narodov je sklenil imeti svoj prihodnji sestanek v Rimu.

Divizijsko sodišče v Nišu je začelo obravnavo proti 130 Varaždincem, ki so obdolženi poizkušene upora proti narodnemu edinstvu, ropa in plenjenja. Proces bo trajal več dni, ker bo zaslišanih 200 prič. Sodišče vodi polkovnik Boža Jankovič.

Papežev dar za stradajoče otroke Srednje Evrope. Darovi, došli v Vatikan za stradajoče otroke srednje Evrope, so že narasli na poldrug milijon lir. Milanska nadškofija je sama poslala nad stotisoč lir.

Nizozemski semenj v Utrechtu. Prospekti za ta semenj, ki se vrši v času od 23. februarja do 6. marca t. l., so interesentom v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled. Za slučaj zadostnih prijav je nameravan za ta semenj poseben vlak, ki bo odšel iz Zagreba 26. februarja. Potnikom bo v tem primeru možnost dana se muditi dva dneva v Parizu, šest dni na Nizozemskem ter po en dan v Berlinu in na Dunaju. Vsa podrobna pojasnila daje jugoslavensko holandsko društvo „Nizozemska“ v Zagrebu, Gunduličeva ulica 28, telefon št. 36, kjer se sprejemajo tudi prijave za obisk omenjenega semenja.

Spalna bolezen. Po poročilu pariških listov se je pojavila v francoskih mestih Chalons sur Saone, Touluse in Mühlhausen nova bolezen vnetja možgan. Osebe, katere napade ta bolezen, spijo že več kakor osem dni, neka žena v mestu Digoin pa že spi cele tri tedne, ne da bi se zbudila. Najbolj sloveči francoski zdravniki še dosedaj niso mogli izumiti nobenega zdravilnega sredstva zoper to bolezen.

Podgane požrle 80.000 K bankovcev. V neko klet v mestu Eisenstadt na Madžarskem je skrtil in v zemljo zakopal tihotapec z bankovci Franc Kaitsch papirnatih bankovcev za 80.000 K. Ko je čez nekaj časa nameraval izkopati zakopane papirnatne bankovce, so bili vsi od podgan popolnoma uničeni.

Usoda belega jelena. V svojih gozdovih v Stički na Nemschem je gojil tamošnji grajščak Wurmbrand-Stuppach belega odraslega plemenskega jelena, ki je bil edini te vrste na celem svetu in vsled tega za splošnost in znanstvo neprecenljive in nena-domestljive vrednosti. Pred dnevi so pa trije fanti ustrelili in ubili to dragoceno žival, katero so znanstveniki hodili gledat od vseh strani.

Državnozborske volitve s kroglicami. Novi državnozborski volilni red je v glavnih obrisih že izgotovljen, manjkajo le še podrobnosti. Neka posebna zanimivost tega volilnega reda bo volitev s kroglicami in sicer za pokrajine, ki so pripadale k bivši Avstriji. Vsak volilec dobi namesto običajne glasovnice od volilne komisije v roke eno volilno kroglico iz gumija. V volilnih prostorih bodo postavljene posebne volilne skrinjice, v katere spuščajo volilci volilne kroglice. Odprtina na skrinjici je tako velika, da lahko v njo deneš roko, na znotraj je pa urejena tako, da nikdo ne sliši padca kroglice, kadar si jo izpusti. Kolikor je kandidatnih list, toliko skrinjic se bo nahajalo v vsakem volilnem prostoru. Skrinjice bodo tu postavljene po vrsti, druga tik druge. Ko dobi volilec v roke kroglico, mora vtakniti svojo pest v odprtino vseh volilnih skrinjic, kroglico pa izpusti samo v tisti skrinjici, katere je določena za tisto stranko, za katero hoče voliti. Ker je skrinjica znotraj urejena tako, da se padca gumijeve kroglice ne bo moglo slišati, je na ta način zajamčena volilna svoboda. Od volilcev oddane kroglice se ob zaključku volitve v posameznih skrinjicah seštejejo. Volitve v državni zbor bodo poročne in se bodo vršile meseca maja t. l.

Najnovejše.

Regent Aleksander je poveril sestavo nove vlade radikalcu Protiču. V Protičevo vlado pride tudi Jugoslovanski Klub. Novo ministrstvo bo imelo težko delo, ker so liberalci in socialni demokrati 7 mesecev tako slabo gospodarili.

Dopisi.

Jarenina. V sredo dne 11. februarja je po hla-si boleznii umrla gospa Alojzija Wenger, posetnica v Vajgnu, stara 82 let. Pogreb je bil v petek, dne 13. t. m. ob 8. uri zjutraj. Na dan svoje smrti je bilo ravno 57 let, kar je bila poročena, Svetila ji večna luč!

Tepanje pri Konjicah. Dne 13. t. m. je po daljši in težki boleznii umrla v visoki starosti 86 let tukajšnja občespoštovana posestnica Julijana Stupan, mati našega urednika. Blagi rajni svetila večna luč!

Saleška dolina. Pri nas čakajo ljudje z veliko nevoljo preobrata; vsi so soglasnega mnenja, da liberalno-socialistično gospodarstvo privede vse do propada. V Soštanju dela liberalna klika tako brezobzirno in neumno, da trdijo trezni Slovenci, da so nemškutarji bili boljši nego ti liberalci. Med seboj so si v laseh, nimajo niti enega vplivnega moža, zato pa komandirajo obskurne osebe, katerih nikdo ne pogleda. Splošno se govori: „Ti gospodiči so že enkrat slovenski Soštanj napravili, sedaj ga bodo drugič uničili.“ Treba je velike mele za te smeti.

Dobje pri Planini. Dne 9. t. m. je zborovala Samostojna kmetijska stranka pri oštirju Martinu Guček, kateri je tudi zborovanju predsedoval kot velik prijatelj kmetov. Svojo ljubezen do kmeta posebno kaže z navijanjem cen; kljub postavno določeni ceni prodaja usnje kg po 214 K. Šentjurski Drogenik je ta dan pripeljal na shod svojega debelega svaka Marovškega Šmida kot vzorec, kako se debelijo samostojni kmetje. Kmetom je grozil, da pridejo vsi na beraško palico, ako se ne združijo v Samostojno kmetijsko stranko. Trdil je, da on in njegova stranka ni proti veri, vendar pa ni mogel zakriti sovraštva do duhovnikov. V isti sapi je udrihal po tukajšnjem g. župniku, češ da je kramar, ker vodi gospodarsko zadruho — menda se boji konkurence svoji Samostojni koruzi — lagal je, da je župnik na prižnici in v šoli hujskal proti samostojnežem. Dolga ušesa mora imeti g. Drogenik, da je takšne reči slišal, kajti mi, ki hodimo v cerkev in naši otroci o tem nič ne vemo. Tudi v laži kaže Drogenik svojo samostojnost. Častno stražo na zborovanju so mu delali oni ljudje, ki so še pred 14 dnevi javno trdili, da so socialisti ona druhal, ki je napadla na odprti poti s kamenjem urednika Kranjca. Z zaupanjem so zrlje na Drogenika tudi one žene vojnih ujetnikov, ki so v odsotnosti svojih mož pridno pomnoževale člane svoje družine, menda so pričakovale, da jim Drogenik izposluje razporoko. Največ pa je bilo na shodu onih samostojnih fantalinov, ki ob nedeljah med sv. opravilom pokriti stojijo zunaj cerkve. Čudili smo se, kako je mogel med takšne ljudi zaiti tudi bivši župan in cerkveni ključar Jože Gračnar, ki je na shod skrivoma vabil in se po končanem shodu pridružil samostojnim glavarjem. Med poslušalci seveda tudi ni manjkalo radovednežev, ki smo z zaničevanjem zapustili zborovanje, ker nas je bilo sram takšne družbe.

Orešje pri Bizelskem. Pri nas je res čuden kraj! Blata in samote do obupnosti dovolj. Vendar te naravne ploteve in planke nazadnjaštva bi se mi Orešani tuintam prestopili, pa višje od naravnih plank in zaprek so duševne, s katerimi že leta in leta ograja našo mladino naš g. šolski vodja, ki je vse drugo, samo šolnik ne. Naša oreška šoloobvezna mladež zna jesti, skakati in živino pasti, a čitati, računati ali pisati, to so pa pojmi, o katerih se našim svobodnim in samostojnim oreškim potomcem niti sanjalo ne bo, če se bo dolgo nabijal na oreško šolsko kopito sedanji g. šolnik. Res je, da oreški starši ne pošiljajo svojih otrok več v šolo, tega pa je kriv g. vodja, ki pozna samo vse hrame in oreške kleti, v šoli pa mu je najljubša grobna tišina in samota brez otrok. Bele krede na tablo, berila ali računice naši otroci niti ne poznajo, ker teh življenjsko potrebnih meštrij jim dose-daj še ni pokazal nikdo. Pa smo se že pritoževali mi Orešani zoper to nečuvno brezbriznost na polju šolstva našega šolnika, a vse zaman. Res ne vemo, ali še ima naš g. inšpektor ušesa ali ne! Ako se nam ne odpomore v tem oziru, bodo naši potomci vsi analfabeti. Učni načrt našega vodje bi mi Orešani pripravili naši beograjski vladi, ki se toliko bavi z ureditvijo teh novih šolskih načrtov, ki bodo menda res po oreškem „muštru“ tudi brez črk in števil.

Slovenci širite naše liste!